

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés-űhelyben, vidéken:
1 óra . . . 750 K 1 óra . . . 850 K
1 évre . . . 9000 K 1 évre . . . 10000 K
Szerkesztőség és kiadóhivatal Szent István-tér 1. Telefon sz. 208.
Felcélós szerkesztő: Hajós József.

Szent István szelleme

szállt végig tegnap az ősi Fehérvár utcáin, amerre végelát hatádon hossza sorban az ünnepi körmenet felvonult. Ilyen impozáns körmenet még nem volt városunkban. Messze felült a május 1-i vörös felvonulást, melybe a jóérzésű tömeget a terror kényszerítette, hogy vörös rongyok alatt vonjon szemléltetve szégyenkező . . .

A szent István napi körmenetben mindenki önként vett részt és aki ott volt, azt a magyarságot és keresztény érzését is megérezte. Ez a keresztény magyarság csillogott a szemekben, zendült fel az ajkakon ősi egyházi énekek dallamaiban. A körmenetben résztvevők közel 20 ezer ember lelkesen tüntették a keresztény magyarsághoz való hűségüket. Ezért volt a tegnapi körmenet nemcsak arányában impozáns, hanem eszaki tartományokban is fontos.

A tegnapi ünnep nemcsak reményteljes lelkesedés, de szent fogadalom és kiengesztelés is volt. Engesztelő ünnep volt azért a sok gyászhatár, melyet a vörös terror red hozott szent István ősi városára, hol megőrizhetett, hogy szent királyunk sírja közelében: vörös terror katonák gúnyolták a magyarságot, a kereszténységet, — hogy a nemzeti zászló helyett vörös rongyot lobogtatott: a szél, hogy a magyar himnusz énekelését a

Kapppner névre halgató zsidólagány és a fenesz és napeni körmenetről a helyi Népszavában förmérvényt írhatott egy másik zsidólagány, valami Márai Sándor.

Fogadalom is volt a tegnapi ünnepünk, midőn felidéztek szent István szellemét ebbe a mai lezállott, korrupt, elhözsozott, vérmocsaras maradék Magyarországra, melyben most minden még keresztény magyar-ra ráillik a költő mondata: „szertenez s nem leli honját e hazában”. Fogadalom tettünk, hogy a vörös vörpárázattal telt maradék hazánkban új hazát építsünk, mely nem lesz nemzetközi vörös, de magyar és keresztény, — nem lesz bolsevik, hanem demokrátiás, munkászerető, a hsladák útjait törő, de a multak nemes tradícióit meg nem tagadó.

Felidéztek, visszállvánjuk szent István szellemét, ezt az országot bőlesen alapozó és hitelt s örök reménnyel kormányzó szellemet, mely Pannoniát a kultúra virágoskertjévé varázsolta. Ott, hol azelőtt az erdők tisztaságát marcona vitézek áldották fehér lovakkal, hadiurnak, hol búkká-

lombok susogása kísérte a kobos magyarok és a fátosok vallási énekeit: ott szent István szelleme oly apítságokat alapított, melyek a kultúra középpontjai lettek. A kultúra kivirágzott mindenütt, amerre hazánban diadalutartott a keresztény magyarság, mely megszállította és polgárosította, megművelte a karddal szerzett hazát. A keresztény figyelmébe a magyart, hogy szeresse hazáját, hogy miként a Jeruzsálem jövőd pusztulását megőrző Krisztus is szerette honát, nemzetét. A kereszténység tanította meg a magyart arra, hogy miként kell a soványista frászokkal, hanem tevékeny szeretettel ragaszkodni a honhoz és élni benne. A hit, remény- és szeretet színeiben pompázó Mátyás zászló, a keresztény keresztény címer volt a magyar büszkesége, nemzeti diadalmának szimbóluma.

Es ahogy eltávolodott a magyar nép a keresztény, úgy esett lefele, vált törpe, degerült nép. A közelmúltban már elcsúszhatta: semmi szép időknek felhője nem látszik, a magyar zászlóval már a szél sem játszik.

De most, az új világalakulás hajja pirkadása, felbrazsította a magyart! A tegnapi körmenet azt a hatást kellette, hogy reánk köszöntött egy jobb kor, mely után — buzgó imádság epedez az ázárak ajkán.

A tegnapi körmenetben a nemzeti zászlóval a nemzetiségünk, a keresztény magyarság lelkes felvonulása.

A menet élén a korayakból jött lovas bandérium haladt Eszterházy László gróf főhadnagy vezetésével. A költőjele társulatok zászlókkal vonultak fel. A gimnázium ének és zenekara Nánássy tanár vezetésével mellett ismét emelte a körmenet áhítatát. A körmenet főjelölőként jelenkezten fókozta a batona-ság impozáns részvételét. Szent István ereklyetarját tisztességgel vitték, az arkász katonákból alakult s nemzeti szolgálati díszlettel zászlókat az agilis Vécsey főhadnagy vezette. A katonatisztikar a város és megye tisztviselői karával együtt teljes létszámmal vett részt a körmeneten. A katonai és polgári tisztviselők legnagyobb előzettséggel biztosították a nemzeti körmenet sikerét. A város méltó hivatala az utak átmosás felolgoztetésével leköltötte a part; főleg Vargha főhadnagyok közömbözik, hogy portmaces körmenetünk volt. A rendre a mi derék rendőrségünk ügyel az őket előnyözet jellemző ta-

pintattal. A katonaság, csendőrség, rendőrség, polgárorság tisztjei hazafias szolgálatmal közreműködtek az ünnep felvételében.

A végeláthatatlan menet felvonulása után Megyeispapunk szent misét pontifikált; mise alatt a katonák díszszada háromsor díszfelzet adott. Miso közben Prohászka püspök predikált; a templom zsufolásig volt hallgatokkal. Püspökünk nagy lelket látuk festarvni a szöszékes Tümenyenes gondolatú lángesóvákent hullottak a hallgatók lelkébe. A püspök beszéde kiindulásul Vörösmarty halhatatlan énekét idézte: „A sírt, hol nemzet sülyed el, népek veszik körül s az ember millióinak szemében gyászkönyv”. Püspökünk izró magyar érzését, szociális világlátását, a keresztény világmeleg, újulás sürgetését elragadó hűvel közhözbe voltunk; mesterei által telehittette a templom légrévét. Feszült figyelmekkel, laugragyult, lélekkel hallgattuk a nagy szónokot, a tudóst, költőt, a magyar fopapot, aki hazáját a vegromlásról akarja megmenteni, ezért sürgeti a keresztény alapot, a magyar veritaságot, az örök tradícióit megbazsító haladást.

Az elragadó hallgatóság a lángszary püspökönk szóit hallgatva, a nemzetiségünk, a keresztény magyarság lelkes felvonulása.

Az ünnepi szentiszélet 19 kor végződött. A templomból kivonuló püspököt timentő óvóval fogadta a rözsönség. A derék vasutasok vallásfőlönség nélkül álltak sorfalat, esztakozott hozzájuk a közönség többi csoportja is, lányok virágot hirtettek az útra, így éjzenete Fehérvár népe a püspök-aposolt, aki meghatva mondott köszönetet az eljenző közönségnek.

Az ünnepnap elmúlt, mert nincs módunkban megállítani a rohanó időt, de szent István közénk lézett szellemét magunkba kell zárunk, szerinte kell cselekednünk, ha életképes nemzet akarunk lenni. Mert csak akkor lesz boldog újra a magyar nép, ha visszatér vallásos és keresztény hithez, ha újra száll a kereszténység örökéletre és nem fogja tovább is tűnni, hogy vörös zászló lobogtatott itt egy hazánlan szemita fej és kizsarkosa a keresztény magyart arról a földről, melyen apánk vért fojt, s melyhez minden szent nevet egy csodás csatolt.

H. J.

Néhány szó a „nagy-takarítás”-hoz.

Az általános társadalmi nagy-takarítás sürgetése sokak szívében keltett visszhangot.

Különösen mi, néptanítók, érezzük ennek szükségét. Hivatásunk természetéből fogva kiváltképen nagy erkölcsi felelősség súlyát hordozzuk; hiszen, legcsekélyebb lelki ingadozásunk, tevédsünk is egy sereg ártatlan lélekben gyahatán tan soha ki nem írható tövist. Méltán vonnak tehát bennünket felelőségre az új világ közömbén.

Fajdalommal tapasztaljuk azonban, hogy felelősségvadás helyett csak vádolnak bennünket, s e vádak általánosítói hangja méltatlanul ér sokakat, kiknek nem volt egyéb bűnük, mint a kényszerbeszervekedés. Huzódnak fölünk az emberkek, mint a bűnpoklosoktól. — Velinszky gárdájától, mely mélyet, kárhazott szivott magába a számárta tartott propaganda tanfolyamon.

Ezekfői az általános gyanúsítók, a bennünket érő ferde fékintetektől pedig meg akarunk szabadulni minél előbb! Kérjük, követeljük sürögösen, jöjjön hát az a „nagy-takarítás”! S addig is, míg az illetékes hivatalos fórum össze-szeáll, siessenek segítségünkre, kik erre, legilletékesebbek: tanítványaink szülei.

Apák, anyák! Ti láttátok a gyerekeitek virágos kertében a földet vagy fészket keresztény tanítványok

menetünk, hogyan szaktakunk és szomorú icökben reánk bíztunk kincseitekkel? — Ne engedjétek, hogy azért, mert a kommunista propaganda tanfolyamot végigütk, minenyájan a bolsevik eszme fáklavivőr lettünk. Sőt! Ott ismerük meg igazán az ellenséget, mely ellen küzdendünk kell, midőn láttuk felvonulni az álludomány és humanizmus csillogó feygyverzetében, melyel a nemzet egyszerű, szegény napfásmait elkrápráztatni akarta. Mi néptanítók, kellő tudományos feltészültség híján nem szállhattunk síkra élene; ha láttuk is a szemfényvesztést, a logikai saltomortáktat, melynek végigélvezése ellen minden idegszálunk tiltakozott.

De azért eljárunk oda és valami belső hang azt sugta, hogy el is kell járunk. Mert Istenünket, hazánkat és becsületet kötelesség-érzetünket nem veszítették el. Es e kincseink bírtokában igazán tanulni járunk oda.

Megtanultuk, hogy a szákré kis néptanító világhatalomná válhatik, ha kiragadja magát a kenyérrét görnyedő meghunyászkodás, az anyagi küzdelemben elfáslott lélek csüggedése alól; ha legszebb hi-

vatásának tudatában kötelességnek érzí, hogy ismeretét folyton gyarapítva, lelkét folyton finomítva önmagát emelje s a magasba magával ragadja ezt a lezülött, lerongyolódott, kínjában egymást maró szerencsétlen nemzetet, a melynek magyar a neve.

Apák, anyák! Amint bizonyára nem késtek megbélyegezni gyermekeitek lelki megrontóit, úgy kérlek siessetek rehabilitálni a méltatlan vád alatt szenvedőket. Pár meleg sor az iskolaszékhez, vagy a helyi lapokhoz intézve, sok sebet begyógyítana.

Siessünk avval a nagyakaratúkkal! Későbbön az új iskoláé, melyet nem az üldözöttek elkésredésével, hanem a megbecsültek boldog, friss tetterejével akarunk kezdeni.

Mert, hála Istennek, vagyunk azok, kik felémelt fővel várjuk az ítéletet.

Egy néptanító.

Imo az ítélet egy részlete:
Felfüggesztés. A vármegyei tanfelügyelő, Eszékújvári Imre Kápolnásyékai áll., Velinszky László, Wéber Imre, Wéberné Pausch Ida, Vinkóczy Károly székesfehérvári községi, Lungér Aron székesfehérvári izi, Hollós János ráckeresztúri állami, Beregi Náthán móri izraelita, Fehérvári Mátyás orcsii állami elemi iskolai tanítókat a kommunizmus érdekében kifejtett magatartásuk miatt állásukból felfüggesztette.

Egyben megkereső a helybeli községi iskolaszéket és a vármegyei valamennyi községi elöljáróságát, hogy mindazon elemi iskolai tanítókról, tanítónőkről és óvodányokról, kik a kommunizmus érdekében tevékenységet fejtettek ki, indokolt jelentéseket hozza sürgősen terjeszkésbe.

Megsemmisített tanítói kinevezések. A vallás és közoktatásügyi miniszter rendeletet közzétett ki, melynek értelmében a folyó évi március hó 21-ike után felvett összes, hami iskolai tanítói kinevezés érvénytelen.

Az elemi iskolai tanítói kinevezés új módja. A tanítói kinevezés új módja. A tanítói kinevezés új módja.

A folyó évi március hó 21-ike után történt minden egyes át-helyezés, beosztás, alkalmazás, kiküldetés és megbízás új elbírálás alá kerül és ezek közül csak azok maradnak érvényben, amelyek nem politikai jutalmazás vagy büntetés következményei, s ahol a tanító magatartása megfelelő volt.

A közoktatásügyi népbiztoság vagy a megyei, városi, községi művelődési osztályok által elintéztet iskolá vezetői megbízások szintén érvénytelenek. Az iskolavezetők helyébe tehát a március 21-ike előtt levő igazgatók lépnek.

— Szakadás a szocialisták sorában. Tegnap, István király ünnepén 100 tagú küldöttség jelent meg a belügyminiszternél és tudatta vele, hogy a munkásság egy nagy része Nemzeti munkáspárt néven — új pártot alakított. Kérték a belügyminiszter támogatását a hazafias érzelmű munkásság részére.

HIREK.

— **Helyreigazítás.** Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Becces lapja aug. 19-iki számának „Ságy ur vissza-jón” című cikke Ságy Lajos rendőrkapitánynak általam történt levelezésével kapcsolatban azt állítja, hogy én „nem egyszerű” úgy nyilatkoztam:

— „No ezzel bevásároltam!”

Ezennel kijelentem, hogy sem ezt, sem egyéb olyan nyilatkozatot nem tettem, mintha Ságy kinevezését megbántam volna.

Szíveskedjék ezen helyreigazító levelemet a legközelebbi szám ugyanazon helyén közölni, amelynél idéztem cikket megjelent. Sárpenete, 1919. aug. 20. Kifünnő tisztelettel: Széchenyi Viktor.

— **Hermán, a muzsikusi „fölváltás.”** Egy emberi látunk nap-nap után az utcán. Az arca ugyan borus, tekintete tétovázó, de azért a régi könnyedséggel, művészi hanyag eleganciával börtintag ismerősei felé. Vajjon ki ő? A mindentáto zénepotentát. Ne szellőztessük, mit tett az utóbbi néhány hónap alatt; miéle szarnoki szeszéllyel ítélt elevenek és holtak fölött, ha azok történetesen zeneoktatással akarták kényerüket megkeresni; minő lelkiismeretlen presszióval lakoltatta ki például a zenét a főtemplom kórusától, igaz, meglehet, hogy talán nálánál lelkiismeretlenebb és vadabb eleinek ösztönzésére. Mondom, ne szellőztessük eme közismert és közutálatot prövökáló — intrikát. De feltűnő, hogy most, mikor fordult a világ, ő is frontot változtat. Hat hol a gerinc, hol a becsület, meggyőződéses gerinc zeneipotentát? Ugye, most kopogtat jobbra-balra meghunyászkodva, mint a kelepcebé került eger. Miért nem vonja le a konzervatív? — Persze ez kissé kényelmetlen és nem lehet elégünk művészi gesztussal, mosolygó fej boinptással elintézni.

Mit keres ön még most is a zeneoktatásban? Ez a kérdés az a zeneoktatásban szellemi vezető.

— **Szabó százados meghozták.** Megirtuk, hogy Szabó Ernő honvéd százados három nappal ezelőtt Veszprémben letartóztatta a rendőrség. Az ügyösszeg intőzkedésére két fegyveres őrs kíséretében tegnap meghozták a százados Székesfehérvárra, s a helybeli fogház lakója és kőszotosa.

— **Nemzetgyűlési választások.** A tegnap Bpestben megtartott minisztertanács úgy határozott, hogy a nemzetgyűlést legközelebb szept. közepén összehívja. Ezen célból a választások előkészítése most a leg sürgetőbb feladata a belügyminiszteriumnak. A választások az általános egyenlő és titkos választójog alapján fognak lefolyni.

— **Tanácsülés.** Folyó hó 22-én délelőtt tanácsülés lesz a város házán, melyen a közgyűlés elé kerülő ügydarabokat fogják tárgyalás alá venni.

— **A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület** ma délelőtt 11 órakor tartotta a bolsevista uralom óta első ülését. Az elnöki széket gróf Eszterházy László foglalt helyet, míg a referátumot Ármos Jenő egyesületi titkár látta el. A súlyos gazdasági helyzet leg sürgetőbb teendőit beszélték meg. Elhatározták, hogy a munkásokkal felmerült differenciákat barátságos alapon oldják meg.

— **Eljegyzés.** Piros Múrikát eljegyezte Scheier István alldgy.

— **A szeszitalom dacára,** hogy még mindig fennáll, mégis sokan e lényt nem veszik tudomásul s részegen mászkálnak az utcán. Dr. Zavaros Aladár rendőrkapitánynak a román parancsnoksággal kötött megoldás szerinti részegeket a románoknak adják át, akik igen szigorú büntetéssel fogják az iszákosokat büntetni.

— **Velinszkyne Farádi Mária,** tekintettel a férje, Velinszky László ellen elhangzott s közismert vádak alaposágára: 1290. szám alatt beadta a válókeresetet. Velinszkyne szerkesztőségünkben ma kijelentette, hogy ő maga is olyanok ismeri a férjét; minőnek lapunk tegnapi száma Velinszkyt leirta. Ezért válik fölé.

— **Bomlanak a szakszervezetek.** A vörös csirizzel összeragadt szakszervezetek járomba kényszerített jaggai a szabadság szellojének első fuvallatára sűnek kímonekűlni a megförtözött levégőből. Ez az oka, hogy egyik szakszervezet a másik után oszlik fel. Eddig a pénzügyi és a városi alkalmazottak, valamint a szabad szervezete oszlott fel, de küszöbön van a tanítók, a kereskedelmi alkalmazottak szervezeteinek szétbomlása is.

— **A tanfelügyelőség új helyisége.** A vármegyei tanfelügyelőség új helyisége a vármegyei tanfelügyelőség új helyisége.

— **A közéletmezést ügyosztály** ezután is kéri a Közönséget, hogy alaptalan fejjelentéseket ne zaklassák s a fejjelentő — nevét és pontos lakcímét mindenkor adja meg. Névtelen fejjelentések elővasás nélkül kerülnek papirkosárba.

— **Országos vásár** augusztus-ho folyamán nem lesz megtartva, tekintettel a nagy állathányra és betegségekore. Ugyazintén a kirakodó vásár is elmaradt; ez pedig az áruhiány miatt.

Széchenyár város polgármesterétől.
7869/1919. szám.

Hirdetmény.

A belügyminiszter ur távirata értelmében közhírréteszem, hogy az államrendőrség őrszemélyzete jelentékeny mértékben szaporítani fog. Ennek folytán felhívom azokat, akik hivatást éreznek magukban a rendőri szolgálatra, hogy személyes okmányikkal és az elsőfoku rendőri hatóság által kiállított, megbízhatóságukat

igazoló bizonyítványukkal jelentkezzenek az államrendőrség személyzetének főparancsnokságánál (Budapest, Mosonyi-utca 9. sz.) Nyugdíjas őrszemélyzeti tagok, ha magukat szolgálatra képesnek tartják, szintén jelentkezhetnek.

Egyben felhívja a belügyminiszter az államrendőrség állományába tartozó távoztató őrszemélyzeti tagokat, hogy szolgálattételre jelentkezzenek, mert különben állásukat veszítik.

Székesfehérvár, 1919. aug. 21.
Lipcsey J. János, polgármester.

Önkéntes árverési hirdetmény.

Özv. Grósz Pálné örökösöknek megbízása folytán a székesfehérvári 2102 sz. tkvi. belében A + 6 sorsz. alatt bevezetett 1 hold 885 □-ól kiterjedésű szántót a Kömlőkerti átlalóban és ugyanott 7 sorsz. alatt bevezetett 2 hold 360 □-ól kiterjedésű szántót a Hosszúrré fekvő átlalóban folyó hó 24-én délelőtt 10 órakor önkéntes árverésen eladni fogom.

Az árverési feltételek iródmában meg tudhatók.

Dr. Angeli Ödön, ügyvéd.

APRÓHIRDETÉSEK.

Szakácsné azonnali-bélpécs keresnek Kégl György-utca 16. sz.

Egy bolti leány azonnali felvételt. Rottler dohányüzőszede.

Használt gyógyszerári áruvet veszek, ha bejelentik elhozatom, Szűts Róbert gyógyszerára, Városház-ter.

Tankönyv vásárlás. Az első és harmadik gimnáziumi osztályok jökarban levő tankönyvei — méltányos árral a Ferenz József 3. szám alatt 1. emeleti megvásárolható.

— **Eladó** 6 hónapos szép eladó. Széchenyi-utca 94. 3-2

— **Eladó** egy férfi saccó öltöny női felikabát, bricsessz és csizma. Cim a kiadóban. 4

— **Képzett fodrász-segéd** azonnali vagy későbbi bélpécs felvételre. Koronafi fodrásznál.

— **Lakás.** Kérem azon családokat, kik elköltöznek lakásukból, szíveskedjenek velem közölni, megfelelő esetben lakást átvennék. Freytag, Szent István-u. 9.

2 darab fél éves sertés eladó. Budai-ut 68/a.

Intelligens fiatalember gazdaságba ajánlkozik. Benőstülés nincs kizárva. Cim kiadóbcn. 3-1

Egy pár csizma, két ruhaszövet malacért, kukoricáért becserelehető. Kóssuth-utca, állatszertár. 3-1

Cipő felsőrészek készítését szép kivitelben elvállal Mérey Péter, Széchenyi u. 15. 3-1

Középkori nő, ki a háztartás minden ágában jártas ajánlkozik uri emberhez, vagy vidéki plebiáriára. Cim a kiadóban. 3-1

Eladó színes abroszok, gallérok, négy méter mocketszövet. Palotai-utca 2. 2-2